

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೀವು ಈವತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡವೇ ? ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಈಗ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಹೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಪ್ಪು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಯಾವ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೀರಿ ? ನಿರ್ಮಲಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಮ್ಯೂಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆ, ಎರಡೂ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿನ ಲೋಪ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಯಾವ ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಅವೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆ ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಸಹ ಅದನ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ, ಈವತ್ತು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ? ಇದನ್ನು ಯಾವತ್ತು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರು ? ಸಾಲು ಐದು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಗರಾಟೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜ್ವರವೇನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವೇ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಬಾರವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಜ್ವರ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈಗಲೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಮೊಗಮ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ರಿಲಯಬಲ್ ಸೋರ್ಸೆಸ್‌ನಿಂದ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

Sri S. BANGARAPPA.—So far as the privilege issue is concerned, I have also sent a notice along with Sri Deve Gowda.

MADAM SPEAKER.—I have received so many notices ; I will go through them.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಹೇಳಿಕೆ ಸರಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯೂ ಸರಿ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. Sometimes the Treasury Benches feel that there is joint responsibility and they say they are prepared to hear the Opposition.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಪರನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

BUDGET ESTIMATES FOR 1975-76

Demand for Grants

Demand No. 5, 8, 33, 35 and 36

Sri N. HUTCHMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—Madam, on the recommendation of the Governor, I beg to move the following demand :

“That a sum not exceeding Rs. 6,91,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of ‘Land Revenue etc.’ Demand No. 5—Land Revenue.”

MADAM SPEAKER.—Motion moved :

That a sum not exceeding Rs. 6,91,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Land Revenue etc. Demand No.5—Land Revenue."

The other demands Nos. 8, 33, 35 and 36 are before the House for discussion.

2-30 P. M.

† ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಾದಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತವಾದಂಥ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ. ಇತಿಹಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಆತ್ಮ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮೇಲು ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಏನು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು ಜಮೀನುದಾರ ಮತ್ತು ಗಣಿದಾರ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು ಅವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಒಂದು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಏನಿದೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ತ್ಯಾಗ, ನಿಷ್ಠೆ, ದ್ರಾಷ್ಟ್ಯ ಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಲದಾನ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಕೆಲವರಿಂದ ನಿಷ್ಠೂರ ಬರಬಹುದು, ಬಂಧುಗಳಿಂದ ದ್ವೇಷ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು ಆದರೂ ಪಕ್ಷದವರ ನಿಷ್ಠೂರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಅಧಿಕಾರ ಹೋಗಬಹುದು, ಇದು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕೆಲವರು ಆಸೆಆಮಿಷಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಬಿಡುವುದು ; ಇದು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹೆದರದೆ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ಕಾರವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 10-15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ; ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಭಂಡಾರದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅದರ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಂಶಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಆದರೂ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾತಲ್ಲ ; ಈ ಕಾನೂನು ದಿನಾಂಕ 1ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1974 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ವಾಯಿದೆ ಸಹ ಪೂರೈಸಿದೆ ಆದರೂ ಸಹ ಭೂಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸವರಿಗೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ; ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮೈಸೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು, ಇಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ; ಆದರೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈಗ ಭೂಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡದಿರುವುದು ; ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ

ಈಗ 2-3 ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಒಂದೊಂದು ಭೂಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷರರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ತಡ ಮಾಡದೆ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ, ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಇವೆಗಳು 50 ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಲ್ಲಿದೆ. ಇಂತಹ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನಿರಾಧರ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂಡ್ಯ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರಾದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಅಂದರೆ ಬಲವಾದ ಕುಳಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ತಾವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಗೇಣಿವಾರರು ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಾನಾ ತರಹದ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪುಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸೇರಿದ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಹರಿಜನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಎರಡು ಎಕರೆಗಳಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಅವರು ಸುಖವಾಗಿ ನೆನಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರೂ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಭೂಮಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು 25-30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಲ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಲದ; ಎರಡನೆಯವರು ಮುಂತಾದ ನೆಣ್ಣುಪುಟ್ಟ ಭೂಮಾಲ್ಯಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ಕೊಟಗಟ್ಟುರ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 79 (ಬಿ) ಪ್ರಕಾರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ 923 ಅರ್ಷಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಬೆಳೆಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬೇಕು. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರುವಂತಹ ಭೂಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು; ಏನೆಂದರೆ ಭೂಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಮುಂದ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ, ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸುಪ್ರೀಂ ಅಥವಾ ಅವಗಿದೆ, ಕಾನೂನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸುಪ್ರೀಂ ಅಥವಾ ಟಿಲಾ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಸಭೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಅಮೃತ್ವಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರದು ಎಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ವಿಚಾರ ಬಹುದೊರ ಹೋಗಿದೆ; ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿಚಾರವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಬಹುದೊರ ಹೋಗುವುದಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ವೇದವಾಕ್ಯ. ದೊಡ್ಡ ವೇದ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ವೇದವಾಕ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೆ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣತಕ್ಕ ಹೃದಯ, ಕಿವಿ, ಕಣ್ಣು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಮಗೂ ಇವೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಧಾಷ್ಟರ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಧಾಷ್ಟರ್ಯ ನಮಗೂ ಇದೆ. ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಇದು ಎಂದಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅವರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಅಗ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬಹುದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಹುದೂರ ಒೋಗಿ, ಅನೇಕ ಜನ ಶಾಸಕರಲ್ಲಿ ವಕೀಲರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಕೀಲರನ್ನು ಭೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹಾಕದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಅವರ ಸ್ಥಾನ ಬುದ್ದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆಗ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ, ಆದು ಭೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದಾಗ ಅವರು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ, ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಅವರಿಗೆ ಕಕಿಯಾಗಬಹುದು ನಾನು ಅವರ ಸ್ವಾಕಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಬರುವವನಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಾವು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನ ನಮಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ, ಹಿತವಾಗಿದೆ, ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಹೆಗ್ಗಣೆ ಮುದ್ದು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ. ಈ ಹೆಗ್ಗಣವನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲಹೆಗೇಂಬ ಬಯಕೆ ನಮಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸೃಷ್ಟಿ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಹೆಗ್ಗಣ ಮುದ್ದು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರೇಮ ಬಾರದೇಹೋದರೆ, ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೂನೂನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದೇ ಹೋದರೆ, ನಮಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಭಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ, ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಂತೊಬ್ಬರು ಕೈಹಾಕದೇ ಇರುವ ರೀತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು.

ಭೂ ಸುಧಾರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಕೂರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಕಾರಣ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಭೂ ತೀರ್ಮಾನಕರು ಆದರಲ್ಲೂ ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯನ್ನು ಕರ್ತಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರೆ, ಬಂಧಿತವಾಗಿಯೂ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ ರೀತಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಅನೇಕ ಜನ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣಿಕೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೇ, ಪ್ರಜಾತಂತ್ರಕ್ಕೇ ಆಪಚಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಪ್ರಾಮಾಣೀಕತೆಯನ್ನು ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ದಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನವೇ ಆಸೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಅದರಂತೆ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಆಶಾವಾದಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಭೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ವಾದ ಇದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ....

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತರಿಸಿ, ತೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಾಗ, ಭೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಾಗ ಕೇವಲ ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಡಿ, ಕಟ್ಟುಬೀಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವ ಅವರು ಅವರ ಬಂಧುವರ್ಗವನ್ನು ನಿಷ್ಕೂರ ಪಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇವೆ. ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು, ಅವರ ಬಂಧುವರ್ಗವನ್ನು ನಿಷ್ಕೂರಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಬರಬಹುದು. ಅದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಯಾರು ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠಾಂತಗಳಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಗಳನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ನಿಷ್ಕೂಲರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾನ್ಸುಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ರೋ ಅಂಧವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂವರ್ಸದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಂಜು ಕುಂಗ್ರಿಕ್ ಅನ್ವಕ್ತರನ್ನು ಹಾಕುವುದು, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾರನ್ನೋ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬಂಜಿತವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುಟೆಡ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಲೋಪಮೋಷಗಳೂ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭೂ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುಟೆಡ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚವಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕಾರೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತನ್ನ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಿಸು ಕಮಿಟಿಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ನೆಹ ಅಡ್ಡಿಸು ಕಮಿಟಿಗಳೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಭೂ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇವೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರ ಬದಲಿಗೆ ಕಮ್ಯುಟೆಡ್ ಜನಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವಿರಪ್ಪಗೌಡ.—ಕನ್ಸಲ್ಟೆಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಆಗಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭೂ ಪಂಚಾಯತಿ ಕೆಲಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅನ ಜಮೀನಿನ ಪಹಣಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸರ್ವ ಅಧಿಕಾರ ಅವನಿದೆ. ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೇಳಿದಾಗ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ 60 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ, ಇವತ್ತು 18 ಲಕ್ಷ ಜಮೀನು ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಕಾರೂನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಾರು ಕರಣಗಳಿಂದ ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಕನಿಷ್ಠ 20 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ದಾಖಲೆಗಳು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಹೋಗಿವೆ. ಈಗ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳು 4,20,225 ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರುವವು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀನೆ ಎಂದರೆ, 1951ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲೊಂದು, ಇಲ್ಲಿೊಂದು ಉಳಿದಿವೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಉಳಿದಿದೆ ? ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ, ರಾಮಶರ್ಮ ಎಂಬವರು, ಅವರು ಇವತ್ತು, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿವಾರೆ, ಅದೇ ಸ್ವತಃ ಸತ್ಯಾನ್ವಿತ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಜಮೀನು ಪಹಣಿ ನೋಡಿದರೆ ರೈತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಯಾವ ನೆರೆ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿವೇ ? ಈ ಭೂಮಿ ದಾಖಲೆ ಬಡ ಗೇಣಿದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೊಂದು ಎಂತಹ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಇತಿಹಾಸ ದಿಂದ ಆಳತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲೊಂದು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ದಾನವಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇದೆಯೇ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜನರು ಬಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿ ಕೊರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತರು. ನೀವು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡಿ ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಹಿಂದೆ ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು, ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಭಾರತ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ಶೂತ್ರನವರೆಗೂ ಅಂಥಾ ಶ ಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅಂಥ ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅಂಥ ದುಕ್ಕಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಔಷಧ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ನಾವು ಮೊದಲಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಾನುಭೋಗರು ಏನಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಗುಣ ಅವರ ಮಾರ್ಗ, ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಭಾಗ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆತಂದರು

ಇದನ್ನು ಭೂ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಾರಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪಹಣಿ ಇದ್ದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಸಾಧಿಸಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಪಹಣಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಒಬ್ಬನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವನ ಪಹಣಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಪಹಣಿ ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಗೇಣಿದಾರರಿಗಿಂತ ಜಮೀನುದಾರರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಅವರು ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವಾಸ್ತವ ಅಂಶ, ಅದುದರಿಂದ ಅವನು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಆತನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಅಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನು ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವತಃ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾವನನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈಗ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಬುದ್ಧಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ, ಎರೇಜ್ ಆಕ್ರೌಂಟಿಂಟ್ ಒಲಿಸಿಕೊಂಡು ಪಹಣಿ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ದೊಡ್ಡ ಸಮೂಹವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪೋಲಿಸಿನವರಿ ಅಂತಃಕರಣ ಬೇಕು. ಈ ಪೊಲೀಸರನ್ನೇ ಗೇಣಿದಾರರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರ ಅಂತಃಕರಣ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶಾಲವಾಗಬೇಕು. ಅವರ ಹೃದಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿವಿರಿ ಅದರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಯಾರಿಗೂ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಬೇಗ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇವೊತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು ನೇರವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಊರಿನ ಜನರಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು, ಆಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಮೀನು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹುಬೇಗ ಪೂರೈಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪವರ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಎಕರೆ, ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹುಬೇಗ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಫಾರಿಸ್ ಅಫೀಸ್‌ನಿಂದ ಸರ್ವೇ ಅಫೀಸಿಗೆ ಬರುವುದು ಹೀಗೆ ಫಾರಿಸ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳು, ಸರ್ವೇ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ಅನಂತರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ಕೀಗಾಗಿ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಹತ್ತುವರ್ಷವಾದರೂ ಜಮೀನು ಕಾಣದೆ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಟರಾಜ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎಷ್ಟೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಆಗಿರುವುದು ಎಷ್ಟೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೀತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಪಾದರಸದ ವೇಗದಂತೆ ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ರಾಕೆಟ್‌ನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ಪೀಡ್ ರಾಕೆಟ್‌ನ ತರದಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಓದಾಡಿಸಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನು ಎಂದರೆ ಇದು ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ವಾಟರ್ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಮರೆತಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಿವಿಜನ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ಸ್ಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ ಬಿಜಾಪುರ ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದವುಗಳೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪೆಟ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿದರೆ, ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕನ್‌ಸಾಲಡೇಟೆಡ್ ಆಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತರೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಊಳು ತುಂಬಿ ಕೊಂಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟು ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟು ನೀರು ಬೇಕು, ಒಷ್ಟು ನೀರು ಹೋಯಿತು, ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಒದಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್

ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಔರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಮರೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 1961 ರಿಂದ ವಾತ್ಸೆ ಇವೊತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ಸಾಲಡೇಟೆಡ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸುಯಾಮದಾದ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ವಾಟರ್ ಈಸ್ ಮೇಡ್ ಅವೈಲಬರ್ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಹೊಸದಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ನೀರನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಷಣ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಮತ್ತೆ ವೆಟ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿರುವುದು ಇದೆ

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚವಾಸುಗೌಡ.—ವಾಟರ್ ರೇಟ್, ವೆಟ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರಡು ಹಾಕಿರುವುದು ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚವಾಸುಗೌಡ.—ವೆಟ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರುವ ಕಡೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ಸಾಲಡೇಟೆಡ್ ವೆಟ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ರೈನ್‌ಫೆಡ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕಿಕೊಡಲು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಇದೆ. ಅದಾದ್ದು ಕನ್ಸಾಲಡೇಟೆಡ್ ವೆಟ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕಿರುವುದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೂಡಲೇ ತಿಳಿದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛುಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವು ಕೂಡ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟ್ ನರೋಣ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡ್ರೈ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ವೆಟ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಔರಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಾಟರ್ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಮರೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವಾಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಪುನರ್ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು, ತಾವು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಆಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಗ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಎಕರೆಗೆ 400, 500 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ರೀಲೀಫ್ ಫಂಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ 800 ರೂಪಾಯಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಬಂದಿದೆ, ಅವರು ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಮರೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಮಾಡಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

3-00 P. M.

ಇನ್ನು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೇವಿ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಈ ರಿಫೋರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. 49,72,16,531 ರೂಪಾಯಿ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಇದೆ. ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೇವಿ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ, 6 ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಮೊನ್ನೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಜಾರಿಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಾಗ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದರಿಂದ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೇವಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುನರ್ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗುವುದಾದರೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೇಗೆದರೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಿ. ಜೊತೆಗೆ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಬಾಕಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರೂರಲ್ ಹಾನಿಂಗ್ ಲೋನ್, ಸಬ್ಸಿಡಿ ಲೋನ್, ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್ ಲೋನ್, ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋನ್ ಇವೆಲ್ಲಾ 20 ಲಕ್ಷ ಇದೆ. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಚೆನ್ನಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ಅನುಕೂಲಿಸ್ತರು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಯಾರಿಂದ ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅನುಕೂಲಿಸ್ತರಿಂದ. ಇವರಿಂದ ಏಕೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆ ಕಡೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು, ಹಿಂದೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್

ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರೂ ರೋಗನನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಗ ನನ್ನು ಪೇರ ಹೋಲ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದು, ಅವನ ಮುಖಾಂತರ ಬೇರೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಕೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ 60 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ರೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅವರು ಅನುಕೂಲಿಸ್ತರು, ಅವರಿಂದ ಏಕೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮರ್ಚೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಇವತ್ತು ನೇರವಾಗಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಸ್ 2 ಕೋಟಿ 43 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಸ್ 2 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇದೆಯಲ್ಲ ಇವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಬರೀ ನಿಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ನಾಚಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಿತರು; ಅನುಕೂಲಿಸ್ತರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರೋ ಪರದೇಶಿ ಬಾಕಿ ಕೊಡಲಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಸುಗ್ಗಿ ಅವನನ್ನು ಪಾತ್ರೆ ಪದಾರ್ಥ ಎಲ್ಲಾವನ್ನೂ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಲ್ಲ, 2 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಬರಬೇಕಾದುದನ್ನು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಏಕೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ? ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವು ದ್ದಲ್ಲವೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ? ಸಮಾಜಪಾದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ 63,98,918 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರೋನ್ 24 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇದೆ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ 17,85,975 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲರೂ ಧನಿಕರು, ಹಣವಂತರು. ಅದರಿಂದ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಂಡಿಂಗ್ ಡ್ಯೂಸ್ 62 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬಡ ರೈತರಿಂದ ರೆವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಬಹಳ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಕಿಯ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ, ಈ ಸಾರಿ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಒಡಾಡಿ ರೆನ್ಯು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 8 ದಿನ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸುಮಾರು 5 ರಿಂದ 6 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆವರೆಗೆ ಫೈರ್ ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ತತ್ಕ್ಷಣ ಈ ಹಣವನ್ನು ನೀವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಇಂತಿಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹಣಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣಬೇಕು ಎಂದು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹಂಚತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಫೈರ್ ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗೆ ಸೋರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬೇಕು, ಗನ್ನಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 50 ಸಾವಿರ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಬಡಾವಣೆ ಅಲೆನೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಅಕ್ಟೋಬರ್, ಅಲೆನೇಷನ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 5-6 ವರ್ಷಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇವೆ. ಅಲೆನೇಷನ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಎಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೂ ಕೂಡ 3-6 ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎನ್ನುವ ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಪೂರ್ಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ ಸಾಧಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri D. B. KALMANKAR (Afzalpur).—Madam Speaker, while supporting the demands of Revenue Department, I want to make some suggestions with respect to implementation of the Land Reforms Act. I think it is an unique act of this Government to have passed

such a generous Act. Probably there is no State which has got such a progressive Land Reforms Act as this State has got. The importance of this Land Reforms Act depends upon its implementation. Since the implementation of the Act has started, we are coming across some difficulties and those difficulties will have to be removed. For that purpose, I would request the Hon. Minister for Revenue, since there are staggering number of application under form 7 in various districts and about 17 lakhs of acres of land is available which is under the cultivation of tenants, if these tenants are to benefit from the Land Reforms Act, they have to develop their lands and if they are to increase the food production, then it becomes necessary that occupancy rights to these tenants should be conferred as early as possible. Otherwise it will not be possible to give them the benefits. In order to do this my submission is that two steps will have to be taken. First is to decide the tenancy by the Tribunal. They must decide as expeditiously as possible. Secondly, the compensation to be paid by the Tahasildar, of course it is a time consuming process. This also should be decided at the earliest. In order to do this, I think, we will have to follow the law made by the Kerala State. This provision has to be made to file claims by the Land Lords. We must also see that no pressure is brought on the tenant. We have to bring provisions of this type by way of bringing amendments. The tenants should not be pressurised and they should get benefits. If necessary the law made in Kerala may be looked into and same provisions may be inserted in the provisions and see the benefits should go to the tenants. Thirdly you are well aware of the fact that there are large tracts of surplus lands in the State. There are, as you know, so many Sugar Factories and thousands of acres are released to them and they are under their control. I think State Farm Corporation may be formed and render some useful service to those who are working as agricultural labourers. These people must be given some benefit, and they must be protected. They must be under the direct control of the State Farm Corporation. It is only then I think, the benefit will also go to the Agricultural Labourers who are working in big tracts under Sugar Factories. We are also likely to get these lands. Therefore, it is very necessary to constitute the State Farm Corporation for the benefit of these unfortunate labourers. We also know that there are dwelling houses and there are also sites for agricultural farmers. These farmers should be protected by necessary amendments being brought to section 3. There is no doubt an opportunity will have to be given to the tenants to deposit the occupancy price. Generally they do not do that. But he must be persuaded to do so as early as possible, so that the land lords should withdraw the said amount in case where they have admitted the tenancy. In that case a few cases will be left over for decision of the Courts. This will go a long way for the implementation of the Land Reforms. Another point is that it has been a fact on or before 1st March 1974 many of the tenants are in their ignorance have paid less

to the land lords. Such cases may be taken up and decided and see proper compensation payable to the land-lords may be paid to them. This kind of action will help them. Another point is that we have been hearing representations made by the widows' unmarried women and other disabled persons. There is some force in their demand also. They have also to be helped. For that my submission is that a suitable amendment may be brought forward so as to pay the compensation in lumpsum. I have heard many Hon. Members pressing this point. Therefore, it is very necessary to bring some amendment in this regard so that compensation may be paid to them in one lumpsum, which may enable them to rehabilitate themselves. I think this will go a long way to mitigate their sufferings.

As everybody knows the Land Reforms Act is a very complicated one. It is only through experience we have to gain some knowledge, and bring some benefits to the tenants. I would like to bring to the notice of this August House that this Government has brought such a comprehensive progressive land Reforms. It is the first time that tenants are going to benefit themselves by this Act. It is definitely a bold step taken in right direction by this Government for the benefit of the tenants who were suffering since centuries. There are about 4.20 lakhs agriculturists going to claim the occupancy rights. In addition to this there is a surplus land to the extent of 18 lakhs of acres. If we see that all these lands are distributed to the landless agriculturists, it would go a long way in constituting a Committee to help them and the aim of the Government will be achieved. There are about 19,000 declared holdings submitted and if they are determined at the earliest the surplus land to the extent of 4 lakh acres will come to the possession and these lands could be distributed among the landless. My earnest submission is that the people who are interested in implementation of the Land-Reforms should be taken on these various committees and give them a chance to serve the people. The Government has done its best to see that this is done in all the Talukas. A unique feature of the Land Reforms is that the Legislators are put as members on the Tribunals. I know one of the Hon. Members here was expressing doubts that if the Legislators are brought into picture complications may arise, and therefore they should not be there. They have further stated that it is dangerous for the Legislators to be on the Committee because their lives will be in danger. These are some of the suggestions some Hon. Members made. My submission is that unless the Legislators are involved the implementation of the Land Reforms is not possible.

A great responsibility on the Legislators particularly about the other members that he must see that protection is given to all the members mal-practices are stopped and justice is upheld. Much depends on the Hon. Members of this House and see that Land Reforms becomes a success and for that I would appeal through you.

Madam that all the Legislators should co-operate with the Government in implementing this Act. With these words I conclude my speech and I thank the Chair.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸಿಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಮೈಪ್ಪನವರು ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಅವರ ಸಲಹೆಗಳೂ ರಾ್ಯಾಂಡರ್‌ಫಿಫಾರ್ಮ್‌ನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ರೂಲ್ 59ರ ಕೆಳಗಡೆ ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಋತುಮಾನ್ಯ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೇ ಆಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ, ಈ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಆನ್ ಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಆಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಆದಳತ ವರ್ಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಾದಿ ನೋಡಿ ದಾಗ ಬಹುಶಃ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರ್ತವ್ಯರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಕೂಡ ಇದ ರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಕಲಗೂಡು, ಚನ್ನ ರಾಯಪಟ್ಟಣ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಹಾಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಪ್ರತಿ ಹಾಕುವ ಮುಖೇನ, ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನಷನ್ ವೇಲೆಷನ್ ಕೊಡುವ ಮುಖೇನ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಫಲವಾಗಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ 59ರ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಆನುಮತಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಸರ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮೊಂಡಾಟ ಆಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಸಭೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅತ್ತ ಕಡೆ ಕೂತಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಈ ಮತಿಯ ಎರಡು ಸದಸ್ಯರು ಅಂದು ಧರಣಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು, ಅಂದು “ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಆಸೋಗ್” ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಉಂಟಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವಾರು 63 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚುಮಾಡಿತು. ಸದನದಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೂಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಆಲಸ್ ಅಷ್ಟೇ ಮನೋಭಾವದಿಂದ, ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಇವತ್ತು ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಪೂರ್ವ ಭಾವಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬಡ್ವಿಟ್ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು ಹೊಣೆ ಹೊರುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದರು ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದೆವು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆಗುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬಂತು, ಎರಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾ ವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಮಾಡಿ ದಾರೆ, ಷಷ್ಟು ಭೀಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹನು ವೇಗೋಡು ತಾಳಕ್ಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮಾನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಲ್ಲಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆಗೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಆಗರಕ್ಕೆ ಒದ್ದೆ, ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆ ತ್ತೇನೆ. ಅರಕಲಗೂಡು, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಮುಸ್ಸಿ ಮೇಲೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾಳಕ್ಕೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಜೊತೆಗೆ ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬತ್ತ ಅಗಿಲ್ಲ. ನಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿಗೆಳು ಒಣಗಿ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಲೆವಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನರಕವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪಂಚಾಯತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ 5-10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನೀವು ಶ್ರಮ ಪಡುತ್ತೀರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮೈನ್ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀನೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾತುರತೆ ಇದೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಪುಡಾರಿ ಅರ್ಬಿ ಕೊಟ್ಟು ಎಂದು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಸಸೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರು, ಅವರೇ ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ: ಇಷ್ಟೊಂದು ತೀವ್ರತೆ ತೋರಿಸುವವರೂ, ಪಂಚಾಯತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ 5-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಲೆವಿ ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ದಯಮಾಡಿ ತಡೆಹಿಡಿದು, ಬಡ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ರೋನ್‌ಗೆ ಕನ್‌ವರ್ಷ್ ಮಾಡಿ, ಎಂದು ಹತ್ತಾರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ನಿಖರವಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಗೆ ಇಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನರು ಹೇಳಿದರು 5, 7, 8, 10 ಎಕರೆ ಇಂತಕ್ಕೆ ವರಿಗೆ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಕಾನೂನು ಇದೆ. I do not know what circumstances such a demand has been shown ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ್ದು, ಪಹಣಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ, ಅವಿಲಾ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾಂಡವಪುರ ಶಾಸಕರು ಚೆಟಾಕಿ ಹಾರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪಹಣಿ ಇಲ್ಲದೇ ಅವಿಲಾ ಎಲ್ಲೆಗೆ ಹಾಕುವುದು. ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಒಡ್ಡು ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಹಣಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೇಗೆ ಕೊಡುವುದು. ನನಗೆ ಸ್ವಂತ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ ಇದೆ, ಪ್ರಾರಬ್ಲ್‌ಮ್‌ದಿಂದ ರೈತ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಲಂಗ್‌ಪನ್ನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ರೈತ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೂ ಮೇಲೆ ಉದ್ಧಾರವು ಬಿಟ್ಟು ವೆಂಟಿಕ್ ಸರ್ಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಒಳ್ಳೆಯದು. ದಯಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಮಿನಿ ಸ್ಟರ್ ರಾಂಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಪ್ಲೀನ್ ಮಾಡಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. What extent we should keep quit? ಕೆಲವು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬೇರೆಯ ಒಂದು ಸೇರು ಬೆಣ್ಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರು ಇದ್ದರೂ, ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಬಂದು, ಹೇಳಿದರೆ ವರ್ಗಮಾಡುವುದು. ನೀವು ಒಂದು ಮಾಡಿ ದಿರಿ. I must also maintain the tempo, ನಿಮ್ಮವರು ರೆಸೋಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. I think I have heard even the ruling party has sent a resolution. ಏನೇ ಇರಲಿ ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.

3-30 P.M.

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಆದಂತ ಕತೆಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತರಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಪೇಂದ್ರವರು ಬಂದರು. ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಂದು, ಹೈಯವರು ಶ್ರಮ ಮಾಡಿ ಎರ್. ಐ. ಸಿ. ಯಿಂದ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಟೆಂಟ್‌ಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಗೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. 180 ರೂಪಾಯಿ ಟೆಂಟ್‌ಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಕಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 180 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಕ್ಕೆ ಟೆಂಟ್‌ಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಯಾರ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಂಥ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ 220 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಗೆ ವಸೂಲಿ ಬಾಜ್ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೂ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೂ ಈ ದೂರು ಬಂದಿರಬಹುದು. 180 ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯದ ಟೆಂಟ್‌ನ್ನು 400 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಯಾರು ಯಾರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿವರಣೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ನೋಂದಂಥ ನಿರಾಶ್ರಿತ ಜನತೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಜನ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂತುಗಳ ಬೇಸಿನ್ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಹಣವನ್ನು ಕಂತುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ 150 ರೂಪಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಜನ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ದನಗಳು ಸತ್ತರೆ ಹದ್ದುಗಳು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕರ್ಕುಗಳು, ಶೇಬದಾರರು ಅವರರೂ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಫಾರ್ಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರಿಗೂ ತೀರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಫೋರ್ಡ್‌ಯವರದು ಎಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ರಿಗ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿನಾನು ಅದು ಬಗ್ಗೆ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 63 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ವೆಚ್ಚವಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ತಪ್ಪುರು ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡೆಹಿಡಿದರು ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಡ್‌ಯವರು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೋಲ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಿಪುನರ್ ಸೆಕ್ಟರಿಕರಿಯವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭೂತ ಇವೆ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದೆ; ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ರಕ್ಷಣೆ, ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರ ಮುಖೇನ ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಭೂತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತೆಗೆಯುವವರಾಗಲಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ಮುಗ್ಧಂರವರ ಭೂತ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದೆ. 10 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ರಿಗ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗಾರ್‌ಸೋಲರಾಮನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಮೊದಲು ಕ್ಯೂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, 8 ಲಕ್ಷ 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ರಿಗ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಕ್ಯೂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ 30-35 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಂಪ್ರೋವ್‌ಮೆಂಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಸೇರಿದ್ದು, ಒರಿಜನಲ್ ಕ್ಯೂಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ 35 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕ್ಯೂಟೇಷನ್‌ಗೆ 0-35 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಂಪ್ರೋವ್‌ಮೆಂಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಸೇರಿದೆ. ಇದು ಅದಮೇಲೆ 3-4 ದಿನಗಳ ಆಂತರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಪ್ರೋವ್‌ಮೆಂಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒಂದು ನೆಪದಿಂದ 10 ಲಕ್ಷ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ರಿಗ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವತ್ತೆ ಮಾಡಾರ್‌ಮಾಡು ಮಾಡಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ 10 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ರಿಗ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದೇಶ ಕೊಡಿಸಿತ್ತು, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿದೇನೆ ವಿಬಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು. ಆಫೀಸರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕಸಾರಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೂ ಹೆಸಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದರೂ ತಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದೀರಿ. We have got the prerogative rights, discretionary powers, internal democracy ಎಂದು ಪುಟ್ಟ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯವರು ಎಷ್ಟು ತಾನೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ವಿಬಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವಾಚರ್‌ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಧೋರಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ವಿಬಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಮುಗ್ಧಂರವರ ಬಗ್ಗೆ ಫೈರ್ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ತಾನೆ ಎಷ್ಟು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ? ಅದು ಹೇಸಿಗೆಯಾಗುವ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಡೋಲರ ಎಸಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಹೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ನಾನು ಕಳೆದಸಾರಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ 3 ಜನರ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ಡಾಕುಮೆಂಟು ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಇಟ್ಟು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ತರಾಕಾರಿಯಿಂದ ಆರ್ಡರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯನವರು ಇದನ್ನು ರಾಲಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು? ಈ ಹಗರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವುದೇ ಬೇಡ. ಇದು ಆಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜೀರ್ಷಿ ಮಾಡುವುದು ಚೇರಿಸ್ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ನು, ಮೊಮ್ಮೀಸ್ ಕೋರ್‌ಪಾಟ್ಸ್ ಹೀಗೆ ಸ್ಟೇರ್ ಪಾಟ್ಸ್‌ನನ್ನು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ

ಮಿಷನ್ಸ್ ಬರುವಾಗ ಅದರ ಹಿಂದುಗಡೆ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಪಾರ್ಕ್ ಕೊಟ್ಟು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿದಾರೆ. ನಾನು ಶಾಸ್ತ್ರಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಇಂಟರ್‌ವಿರೇಷನ್ ಕಳಿಸಿದೆ; ಅದನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಬಂದೊ ಕಾಲ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಬೇಕು, ನಾನು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಲಿ; ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಿಗೆ ಬೈಕಾಟ್ ಮಾಡಿ ಗಾರವದಿಂದ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆಗೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದಯಮಾಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವುದು ಬೇಡ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ತಾವು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಲೆಟರ್ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರನ್ನೂ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಹೇಗೋ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. 5 ವರ್ಷವನ್ನು ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ಇದತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಹಳೇ ರಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಹೊಡೆದು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒಡೆದಂಥ ರಾರಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒಡೆದಬೇಕಾಗಿದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಜನ ಬೈಯ್ಯಾ ತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಪಕ್ಷವವರೇ ಮಾಡಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಳೆರೇ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಭಾವನೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಜನ್ಮ ಬಸಪ್ಪನವರು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ವೇದನೆ ಯನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅವರ ಭೂತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಭೂತವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಗಾರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವು ಎಲ್ಲವೆ, ಏನು ಎಂತು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

(MR. DEPUTY SPEAKER, in the Chair).

ರಾ್ಯಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಬರೆದೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಬರೆದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಕ್ಯಾಲ್‌ಜೆಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ ನಾನು ಏನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಗೋವಾಳಗಳೆಲ್ಲ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ 420ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಪಾರ್ಟಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಉಳಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜಮೀನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಚೇರ್ಮನ್‌ರೇ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಡುವುದು. ಇಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮಿಷನರ ಅತ್ತಿರ ಜರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಊರು ಕೇರಿ, ಪಂಚಾಯತಿ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲ ಹಾಕಿ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯಸಚಿವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬುರ್ಡೋಜರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಯಾರೂ ವಿಚಕ್ಷಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕಾನೂನು ತನ್ನಿ. ಅನಧಿಕೃತವಾದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರುವವರು ನಿಜವಾಗಿ ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ಇರುವವರಾಗಿದ್ದು, ಬದವರಾಗಿದ್ದರೆ ರಾ್ಯಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಿ, ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ಆರ್ಹನಾದವನಾದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ 20-30 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವನಿಗೆ ಹೆ್ತ್ವತ್ತು ಎಕರೆ ಕನ್‌ಸರ್ವ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಬೆಟರ್

ಎಂಜಾಯ್‌ಮೆಂಟಿಗೋಸ್ಕರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ, ಒಂದು ಎಕರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅಂಥವಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇನೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ಇಂಟರ್‌ಪ್ರೇಷನ್-ಕಳಾಹಿ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ಎಕರೆವರೆಗೂ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಬಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುವಾಗ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ಎಕರೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದುದನ್ನು ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಈ ಹೊತಿನವರೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹೇತು ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಡಿಸರ್ವಿಂಗ್ ರಾಂಡರಸ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಅದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅದೇಶ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೂತನ ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೊದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚುತ್ತೇವೆವು ಎಂದು ನಾಟಕೀಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅದ್ವೈತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮಿಸಲಾಗಿ ಕೊಡ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಇಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಹಿಂದೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ದಿಕ್ಕಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಇಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆಯುವುದು. ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬರುವಬೇಕಾದಾಗ, ಸರಿಯಾದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಳುಗಡೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ದಿಕ್ಕಾನ್ಸ್‌ನಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವನ್ನು ಇಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿ ಇಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗತಿ ಏನು, ಮಾಡಿದ ಆರ್ಡರಿಗೆ ಬೆರೆ ಏನು ? ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೋ ಆರ್ಟಿನೇಷನ್ ಬೇಕು. ಛಾನರ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ಎಕರೆ ಇರುವಂಥವರು ಛಾನರ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಅವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಅಂಥವರ ಜೀವನಕ್ಕಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಡವೇ? ಹತ್ತಿ ಎಕರೆ ಇದ್ದವನು ಎರಡು ಮೂರು ಎಕರೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಉಳಿದಿರುವ ಆರೇಳು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೇಗಾದರೂ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರ ಕೆಲವು ಎರಡು ಮೂರು ಎಕರೆ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಎಲ್ಲ ಹೋಗಬೇಕು ? ಇಂಥವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅಲ್ಲೇ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅವನಿಗೆ ಜೀವನಸಾಧಾರಣಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾ

ರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ. ಅನೇಕರು ಪಾಲಂಟಿಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಸರುಗಳು ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅರೆದೆರೆದು ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಅದರ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಅನುಮಾನವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಪಾಲಂಟಿಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತೇವೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಎಸೆಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತರದೂದು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಡ್ ಪಜೀಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕುಳವಾಡಿಗಳು ಏದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಏನಾದರು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇವರುಗಳನ್ನು ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪಂಚಾಯತ್ ಸೆಕ್ರೆಟರೀಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳಿಯದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಾನುಭೋಗರನ್ನು ತೆಗೆದು ಇವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ ಯಾಗದೆ, ಇವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವರಿಂದ ಪೆಣ್ಣು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ನೆಚ್ಚುುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಗದ ಹೆಚ್ಚು ರಕ್ತದ ಹೊರಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಸೇವಾ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ವಾತಾವರಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಇವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂದು ಇವರ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಡೆದಾಟಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವರು ರೈತರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಶಾನುಭೋಗರು ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಅಥವಾ ಮಣಿಕಾಣಿಕೆ ಎಂದು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಇವರು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರನ್ನು ಏನಾರೂ ವರ್ಗ ಮಾಡದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದಂತೆ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಪೈಕಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಒಳ್ಳೆಯವರಬಹುದು; ಆದರೆ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಇವರುಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ಎರಪ್ಪಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಇವರ ವರ್ತನೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ನೋವುಂಟಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಏನೋ ಒಂದು ಆತ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಎರಡನೇ ಹೊಡೆತ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದೋಷವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದು ಸುಮಾರು 300 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ರೈತರಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತರ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಸಹ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಂಡರ್ ವ್ಯಾಲೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಬರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹದೇಶದೇ ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು

ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ 10 ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನರಸಾಪುರ ಜಮೀನು ಪ್ರಕರಣವೂ ಸಹ ಒಂದು. ಅಲ್ಲಿ 264 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕನ್ವರ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರವಾನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಕ್ರಯ ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು. ಇಂದು ಅದೇ ಜಮೀನಿನ ಬೆರೆ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 30—35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಡೋಲಿಕಾ ಆಯಿತು ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅಂಚರ್—ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ನಿರ್ಮಲ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಂಪನಿ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಅಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ತಾವು ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ತುಪೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸೇಟ್—ರೈಟ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ; ಖಾತೆ ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೋ ಇರುತ್ತದೆ, ಪಣಿ ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೋ ಇರುತ್ತದೆ; ಅಷ್ಟು ಸತ್ತು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ, ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಅಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಮಗನ ಹೆಸರಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಪವತಿ ತಪ್ಪಾಯಿನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ; ರೈತನಾದವನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆತನ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಅಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಕನ್ನಡಿ ಇದ್ದಂತೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಜರೂರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಈಗತಾನೆ ಸಭೆಗೆ ಬಂದರು; ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ; ಏನೆಂದರೆ, ಹಾರಂಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ಕಬಿನಿ ಜಲಾಶಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮುಳುಗಡೆಯಾದಂಥ ಜಮೀನುಗಳ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅದರ ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಮೊದಲು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸೆಲ್ ಮಾಡಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇವರು ಬರೆದುಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ಮೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಕಂಡಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾನು ಮಿನಿಟ್ ಹಾಕಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು; ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಇದ್ದಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಎಕನೇಷನ್ ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ.

ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಮೇಲೆ, ಅದು ಒಂದು ಗುಂಟೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಾದರೂ ಆಗಲೇ, ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ನಮಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ನೃಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬಹುದು. ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧ ನಾನಾಗಲೇ, ಕಡಾಯಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು. ನೀವಾಗಲೇ, ನಾವಾಗಲೇ, ಯಾರೇ ಆಗಲೇ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

4-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಟ್ ರೈಟ್ಸ್ ಜಮೀನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಕಾರ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—1—1—1968ರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಜಮೀನ್ಯ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಿ, ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರು ಜಮೀನು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅನ್-ಆತರೈಸ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಸರಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ಫೆಡರಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸನವರೆಗೆ ಹಂಚಿ, ಇನ್ನುಳಿದ ಐವತ್ತು ಭಾಗವನ್ನು ಯಾರು ಡಿಸರ್ವಿಂಗ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಗಾವರ್ನಮೆಂಟ್ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ 3—4—5—2 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿ, ಆ ರ್ಯಾಂಡನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಟ್ ರೈಟ್ಸ್ ರೀತಿ ಹಂಚಿತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪುನಃ ಸರಕಾರದಿಂದ ಆಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೆತ್ತುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ. ಏನು ಪರಿಹಾರದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂತವನ್ನು ತಾವು ಗಮನವಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಎಮೋಷನ್ ಆಗಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಎಕರೆ, ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಬಡವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೇಣಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ಇದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರದವರೇನೂ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. 10 ವರ್ಷದಿಂದ ಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಡಿ ಇರುವವರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು; ಅವರನ್ನು ಯಾರೂ ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು; ಈಗ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ, ಅವರು ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ; ಇನ್ನು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎರ್ರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಗಲೂ ಇತ್ತು; ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಫೈಲನ್ನು ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು; ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯಬೇಕು; ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸ್ಪೀಲಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿ ಎರಡು ಫೆಡರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವರನ್ಯಾ ಕರೆಸಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಪರಿಹಾರದ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗಾವರ್ನಮೆಂಟ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಆದರೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ, ಇದಕ್ಕೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರ ಅನುಮತಿ ಬೇಕು ಎಂದೆರಡು ತಯಾರು ಆಗಿದ್ದಿತು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮತ್ತೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ವರ್ಗಾಸಿಕ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡರಾಗಿತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೂ ಬಡವ, ಇನ್ನೂ ಬಡವ; ಇಬ್ಬರೂ ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ; ಜೀವನ ನಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ಶೀಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ತಾವು ಪುನಃ, ರೀಆರ್ಗನೈಸಿಂಗ್ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಇತ್ತೀಕೆ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಅಂದರೆ 1—2—3 ಎಕರೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹಣ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಐದು ಎಕರೆಗೆ ಲಮಿಟ್ ಹಾಕಿ, ಏಕೆ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎರ್ರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ವರ್ಕ್‌ಔಟ್ ಮಾಡಿ ಪುಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ರೆಫ್ಯೂಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂಥಾ ಹಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ, ಇದು ಅನ್‌ಪ್ರೋಡಕ್ಟಿವ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಪುಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಲಭವಾಗಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗಾಡರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೆಲವು ಜನ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜನರು ಭೂಮಿ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಬಿಡುವ ನಿಟ್ಟುಸಿರನ್ನು ಕಾಣುವ ತನಕ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇರಬಹುದು; ನಾಳೆ ಹೋಗಬಹುದು; ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಎಚ್ಚರಿಸಿಯಿಂದ ಇರಿ; ಆದರೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಸಮಾಧಾನ ಉಸಿರು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್ (ಹಿರೇಕೆರೂರು).—ಸರ್ವಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿವಾರು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು; ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆ ಆದಳೆತವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆನೆ ಕೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆದಳಿತ ಸುಭದ್ರವಾದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು, ಅನೇಕ ಜನ ಸುಧಾರಕರು; ಆದಳಿತಗಾರರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ವೆ-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ; ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅವರ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಶಾಸನಭೋಗರ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಸರ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ವಿಜಿಟ್ ಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊಗಳಿದರೆ, ಅದು ಅತಿಶಯೋಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಆದಳಿತ ಮಾಡದೇಕು ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಶಾಸನಭೋಗರು ಒಳ್ಳೆಯವರಿರಬೇಕು; ಪಟ್ಟೀಲರು ಒಳ್ಳೆಯವರಿರಬೇಕು; ಈ ಶಾಸನಭೋಗರು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟೀಲರಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಳವಾರರು, ತೋಟಗಾರರು, ಮುಂತಾದವರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆದಳಿತ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ, ರಾಜರು ಮಹಾರಾಜರು, ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಶಾಸನಭೋಗರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಲಂಗುಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದ ಕುದುರೆಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಕುದುರೆ ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ; ಕೆಲವು ಜನರು ಲಂಗುಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದ ಕತ್ತೆಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು; ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿನಬೇಕು. ಮತ್ತು ಶಾಸನಭೋಗರು ಅವರವರ ಸಜ್ಜಾದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಕೇಳುತ್ತಾ, ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಟಿಪ್ಪು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ರೂಲ್ಸ್ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಶಾಸನಭೋಗರು ಪಕ್ಷಣೆ ಬರೆಯುವಾಗ ಅವರು ಯಾವ ಹಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತೋರೇಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ಯಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೆ ಕೆಲವು ಸಾರು ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ಉಸಾರವಾಗಿ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ 70 75 ಪೈಸೆ ಇದ್ದರೆ 10-20 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಾರುಣ ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ತಂದೆ ಸತ್ತಂತ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ ಇವೆರೆ, ಮಗನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಖಾತೆ ಮಾಡು ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ನೂರು, ಇನೂರು, ಮುನ್ನೂರು, ನಾಲ್ಕುನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ಕೊಡುವ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಹೇಗೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿರುತ್ತದೆ ಸೇರಿಸಿ. ಶಾಸನಭೋಗರು, ಪಂಚಾಯತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಅಫಿಷಿಯೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಅಫಿಷಿಯೋ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಪಂಚಾಯತಿ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು

ಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮದ ಸದಸ್ಯರು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತೆಂದು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು-ಒಂಟು ತಿಂಗಳು ಕರೆಯಲಿ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪಿಲಿಟಿಯೋ ಸೆಕ್ಟರಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ಅನಂತರ ಬರೆದು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದರಾದ್ರಷ್ಟ ಮಠಾತ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ಅದೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೇರವಾಗಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಸೆಕ್ಟರಿ ಚಾರ್ಟರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲ. ಡಿಮಿಷನರಿ ಕಮಿಷನರ್ ಸರ್‌ಕ್ಯೂಲರ್ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಅವರ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್‌ಕ್ಯೂಲರ್ ಇನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ತರಾಟೆ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ತರಾಟೆ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆಗ ನಿನ್ನನ್ನೇ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವ ತರಾಟೆ ಜನರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಐದಾರು ಮಂದಿ ತರಾಟೆಗಳು ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಿನ್ಸ್ಟರು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ತರಾಟೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪಿಲಿಟಿಯೋ ಸೆಕ್ಟರಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಲಿ, ಪಂಚಾಯತಿ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಗೂಪ್ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರು ಇದ್ದಾರೆ ಯೇ? ಹೋದ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯನೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಸ್ವಾರ್ಥ ಕೊಶ್ಚನ್ 144 ಹಾಕಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. It is proposed to amend the Karnataka Land Reforms Act to provide for appointment of Patels, Village Accountants so as to introduce uniform set up at the lower levels of administration ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಎಲ್ಲ ಹೋಯಿತು. ಸ್ವಾರ್ಥ ಕೊಶ್ಚನ್ ನಂ. 144 ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಎರೇಜ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಬಗೆಹರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತರಲಿ, ಈ ತರಹ ಯಾವುದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎರೇಜ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪಟೇಲರುಗಳಿಗೆ ಖಾಯಂ ರೀತಿಯಿಂದ ಹುದ್ದೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೈ ತುಂಬಾ ಪರಾಕೋಟಿಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳು ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋದರು ಪಟೇಲರ ಕೆಳಗೆ ತರಾಟೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಜಮೀನು ಕನ್‌ವರ್ಷ್ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಅದರಿಂದ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಕೂರಬೇಕು, ಪಟೇಲರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರಬೇಕೆ, ಹಿಂದೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೆ ಚಾವಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು, ಈಗ ಆ ಚಾವಡಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಚಾವಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಚಾವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಪಂಚಾಯತಿ ಆಕೌಂಟ್‌ಗಳು ಎರೇಜ್ ಪಂಚಾಯತಿ ವಿವರ ಅಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವೇಕೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ದೆಸೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಕಾರ್ಯ ಶಾನುಭೋಗ, ಪಟೇಲರ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ ವಸೂಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಮೇಲೆ ಪಂಚಾಯತಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಾಟೆಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೆಲವುಕಡೆ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಾ ಮಾಡಿ, ದೊಡ್ಡ ಪಂಚಾಯತಿ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಸದಾ ಮಾಡಿ. ಸಣ್ಣ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅದರ ಎರಡು ಸದಾ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಸೂಲಿ ಕಾರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ. ವಸೂಲಿ ಆಗಿರುವುದು ಕೇವಲ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಚಿಲ್ಲರೆ. ಇನ್ನು 49 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಅನಂತಸ್ತು ಕಾರ್ಯ

ಈ ರೆಕವರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾದವರು ಕಡುಬಡವರಲ್ಲಿ ಇವರು ಶ್ರೀಮಂತರು. ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಶಾನುಭೋಗರು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಟಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಹೋದವರ್ಷ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂದರೆ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೋಟಿ 64 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇವೊತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರಿಯರ್ಸ್ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ 4 ಕೋಟಿ 95 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೆ ಕೇವಲ 51 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾಚಿಕೆ ಬುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅನುವರ್ತಕವಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಶಾನುಭೋಗರು, ಅವರ ಮೇಲೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ್, ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಹಿಡಿತ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೆಜರಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಟಾಕ್ಸ್ 4 ಕೋಟಿ 97 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ರೆಕವರಿ ಆಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ 12 ಕೋಟಿ 9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅರಿಯರ್ಸ್, ಕೇವಲ 1 ಕೋಟಿ 95 ಲಕ್ಷ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೆಕವರಿ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಸೂಲಿ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ 60 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್, 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕು. ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಈಸ್ ಸೆಂಟರ್ ಆಫ್ ಎಸರೆಥಿಂಗ್. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತರಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಖಡ್ಗಯ್ಯಡಿ. ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಹಂಚಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಒಂದು ಊರಿನ ಜನಗಳಿಗೆ 10 ಚೀಲ ಸಕ್ಕರೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದರೆ, ಲಂಚ ಕೊಡುವವರು ಇದ್ದರೆ, ತಿನಿಸುಲಿಕ್ಕೆ ಅನ್ನದ ಇದ್ದರೆ 20 ಚೀಲ ಸಕ್ಕರೆ ಕೊಟ್ಟಂತ ಊರಾಹರಣೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇವೆ. ಅದೇ 20 ಚೀಲ ಕೊಡುವಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕೇವಲ 2 ಚೀಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಡ್ಡಿನಿಶ್ಚೇಷನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನರಿಯಾದ ಹಿಡಿತ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಅಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಾನುಭೋಗರು ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಅವನು ಸೆಪ್‌ನೇಗ್ ಕಮಿಟಿ ಆಯಿತು. ಅವನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಅನು ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ರಿಟೈರ್ ಆದಮೇಲೆ ಕನಾಬ್‌ಕ್ಸನ್ ಆಯಿತು ; ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮೊದಲೇ ಏಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರೋಧಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ

ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಸದೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ನನಗೆ ಒಂದು ಸಃಶೋಷದ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಕಾಲಮೈನ್ಯಲ್ಲಿ ನಮೂನುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೇ ಆ ವಿವರಣೆಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದವಿಧದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಊರಿಗೆ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರೆ ಈ ವರದಿ ನಿಜಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ನನ್ನ ವಾದ ಸರಿಯಾದದ್ದು ಎಂದು ತಾವಾದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಈ ವರ್ಷ 244 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪುಕಾರ 19 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 244 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವಾದರೂ ಕೆಳವಲ 19 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ನ್ಯಾಯ ದೂರಕನಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 137 ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 29 ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳು, 108 ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು. ಒಟ್ಟು 137 ಕೆರೆಗಳ ಪೈಕಿ 55 ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬಂದು ಯಾವ ಕೆರೆಗಳು ಕೊಂಡಿ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ನೀವು ಲೇವಿ ದಿವ್ಯಾಂಡನ್ನು ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಹಾಕಿಯೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಮಾನವೀಯತೆ, ಅನುಕಂಪ ಎಂಬ ಮೌಲ್ಯಗಳಿವೇಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡುಗಟ್ಟಿ ಬಹಳ ಕ್ರೂರವಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರೂ, ಅನೇಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಕರೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಹೊಸ ವಿಚಾರವೇನಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಜನತೆಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಾದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ ನನ್ನ ದೊರ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಅಭಾವ ಒಂದು ಕಡೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದು ಕುಣಿಗರೆ, ಮದ್ದೂರು, ಮಂಡ್ಯದಿಂದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ದನಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. 1965-66 67-68ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿ ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಿದರೂ ಸಹ; ಬೆಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಆ ವರ್ಷದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಇದು ನಾನು ಕಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿತೋ ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ದಾರಾಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ನಿರ್ಧಯೆಯಿಂದ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಹಣವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಎಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ತಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲರಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಫಾಸ್ಟ್ ರೋ ಮಿಷನ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ವಾತವ್ಯ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದೇವರೆಗೂ ಅವರ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

4-30 P. M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿತ ಆಗಿದ್ದೇ ಇದ್ದು ದರಿಂದ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಗೆ 9.70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಕಳೆದ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಅದರೂ ಸಹ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಸಹ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ, ತಪ್ಪು ಗುಹಿಕೆಗೆ ಒದ್ದುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿವೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಈ 3 ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ನೀವು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ, ವಸ್ತುತಃ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟೆ ನೀವು ಎಂಥ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ, ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ಗೌರವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಜನತೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡೆದು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಅವರೇ ಮುಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. — ಆಗಲೇ, ಆಗದೇ ಹೊಗಳಿ. ಅವರ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಗೌರವ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ದಾರದ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕಗರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬಹಳ ಸುಳ್ಳು ಪಹಣಿಯನ್ನೇ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಶಾಸನದ ಕೆಳಗಡೆ ಅಂದರೆ ಕೆಲವರು ನಮಗೇ ಭೂಮಿ ಸೇರಿದ್ದು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಮತ್ತೆ 25-30 ಜನರು ಸುಳ್ಳು ಪಹಣಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಎಂದು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೇಸ್‌ನೇ ಇದೆ. ಆ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಆ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು ಹೊರಬೀಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ, ಯಾರು ನಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲೆಗಳೋ, ಅಂಥವರೇ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳಿಲ್ಲಾ ಅರ್ಚಕರೇ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 10 ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಕೆಲವು ಅರ್ಚಕರು ಮುಖಂಡರುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಂದ ತಾವೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರೆಂದು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹಲವಾರು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರುವಂಥವುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆದು ತುಂಬಾ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಲುಪ್ತಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪಹಣಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ತಮಗೆ ಅಣವಾರು ಸದ್ಗತಿಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಅಣವಾರು ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಬೆಳೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದಿಂದ ರೈತರು ಆನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರಿಗೆ ಬೆಳೆ ಕೈ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾನು ಬೆಳೆದು

ಕೊಂಡಂಥ ಬೆಳೆಯಿಂದ ತನಗೇ ಸಾಕಾಗದಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲೆಂದ ರೇವಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಣಿವಾಯು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಪಟೇಲರುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರನ್ನು ಏನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರಿಗೇ ಒಂದು ಸೆಪರೇಟ್ ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಕೂಡಲೇ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ಪಟೇಲರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ಇವತ್ತು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಪಟೇಲರುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಯಾವ ರೀತಿಯ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಕಾಲದ ಒತ್ತುದಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕಂಥ 5 ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆಫಾರ್ಮ್‌ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಇದು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟೇಷನ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆಫಾರ್ಮ್‌ಸ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್, ಸೆ ನಂ 134. 2 (ಎ), ಬಿ. ಈ ಕಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಎಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಚೀನಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ಷನ್ 145, “ರೆವಿನ್ಯೂ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪೊಲೀಸ್ ಕೋರ್ಟ್” ನ ಪ್ರಕಾರ ಚೀನಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾದರೆ ಅಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ಚೀನಿ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೇವಲ ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಇರಬಾರದು, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ತದ್ವಿಷಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇಸಾಯಿ, ದೇಶಬಂದಿ, ನಾಡಗೌಡರು ಮುಂತಾದ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲದಂಥ ಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಮಾಡಿಸಿ ಸಿಲಿಂಗ್ ಲವಿಟ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗದಂತೆ ಫಾರಂ ನಂ. 7 ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳು ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲ ಸ್ಟಾರ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್‌ಗೆ, ಏಥವೆಯರಿಗೆ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಲೀಸ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತೇ ಹೊರತಾಗಿ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಲೀಸ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರು ತಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಗೇಟ್ ದಾರರಾಗಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಸಿ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಫಾರಂ ನಂಬರ್ 7 ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಆಕ್ರಮ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೆಕ್ಷನ್ 77ರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಪನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಕುಳಗಳಿಗೆ

ಈ ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಪನ ಅಕ್ಟ್ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಕುಳಗಳು, ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟ್ಡ್ ಕುಳಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕ ಕುಳಗಳು ಎಂದು ಮೂರು ಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕುಳಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೀ ಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಾಯಿದೆ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇಗೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೀ ಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಕಡೆಗೆ ಇದ್ದ ಜನರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಗೇಣಿ ವಸೂಲ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ, ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲ, ಟೈಟ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇರಾಫ್ ಫುಟ್‌ಪಾತ್ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಅವರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಆಗುವವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅದರೂ ಲೋನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೆ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇನಲ್ಲದಂತಹ ಆರ್ಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇಗೆ ಫೇರ್ಮನ್‌ಗಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರವರಿಗಾಗಲಿ ಅವರ ಕೆಳಗೆ ಬರುವವರು ಬಂದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ರವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಸೆಕ್ಷನ್ 133 (2) (ಎ) ಮತ್ತು (ಬಿ) ಪ್ರಕಾರ ಚೆನ್ನೈ ಇಷ್ಯೂ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತೂ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಹತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇ ಕಡೆಗೆ ಚೆನ್ನೈ ಇಷ್ಯೂ ಬಂದ ನಂತರ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇ ಮೊದಲು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದರೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ, ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಎಂದು ದಾಖಲು ಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಮೈ ಕುಕ್ಕ ಕ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಫಾರಂ ನಂಬರ್ 7 ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ವಿಚಾರಣೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಂತೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ತೆಗೆದು ಭೂ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವರ ರ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳು ಚೆನೆಂಟ್ಸ್ ಕೈಯಲ್ಲಿವೆ ಇವೆ. ಚೆನೆಂಟ್ಸ್ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣ ಹೆಚ್‌ನ ಜನರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾತ್ ಕನರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಇಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಎನೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಅಥವಾ ಸ್ಕಾಲ್ ಹೆಲ್ಪರ್ಸ್ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಏಕ ಗಂಟಿನಿಂದ ರಾಧರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಸ್ವೀಡಿ ಡಿಸ್‌ಪೋಸಿಂಗ್ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಾಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಚೆನೆಂಟ್ಸ್ ಎನ್‌ಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ಬಂದಾಗ ತಾವು ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೆಮೋ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಅದನ್ನು ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇಗೆ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೆಮೋ ಫೈಲ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಾಡ್ಸ್ ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಏನೋ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಪುರಳು ಮಾಡಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೆಮೋ ಹೇಗಾಗಿ ಚೆನೆಂಟ್ಸ್ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ ಇದ್ದಂತೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಅನ್‌ಮೂ ಅಡ್ವಾಂಟ್‌ಜೇಡ್ ಸೂಚನೆ ಬರಬಾರದು. ಜನಿಯನ್ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೆಮೋ ಫೈಲ್ ಮಾಡುವಾಗ ಟ್ರಸ್ಟಿ ನರೇ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೆಮೋದಲ್ಲಿ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್

ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೆಮೋ ನಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಕರಾರು ಇದೆ ಎಂದು ಬಿಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಡಿಸ್‌ಕಪನ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅವರು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಿ ಅಥವಾ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಲಿ. ಇಂಥಾದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಿಂದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸಾತ್ ಕನರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾರಣ ಇದಿಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟೇಶನ್‌ನಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಾವೀಶನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾರಣ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಬೇಸರ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ನನ್ನ ಕಳುಹಿಸಿದ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ರಾಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಮೂರುವರ್ಷದಲ್ಲ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟೇಶನ್‌ಗೆ ಸಾಕಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ವರ್ಕ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಹಾಯದವನ್ನು ಕೋರಿ ಸ್ವೀಡಿ ಡಿಫ್‌ಪೋಸಿಟ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಸ್ಪಾಂಧಿನದಲ್ಲದರೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೆಶನ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೆಶನ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗುವ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬ ನಮಯ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೆಶನ್ ಸರಾಗವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಹಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೆಮೋ ಇದ್ದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ರ್ಯಾಂಡ್‌ರಾಡ್ಸ್ ಚೆನೆಂಟ್ಸ್ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಚೆನೆಂಟ್ಸ್ ಹೇಳಬಹುದು. ಈವತ್ತಿನಿಂದಲೇ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೆಶನ್ ಪಾರ್ಟ್ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್‌ನ ವರೆಗೆ ಕಾಯುವುದು ಬೇಡ ಇವತ್ತಿನಿಂದಲೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾರ್ಸ್ ಅದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲದೆ ಫೆರ್ ರೆಂಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಪ್ತದರೂ ಆಜ್ಞೆ ಇದ್ದು ಕೂಡಲೇ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೂ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಾಡ್ಸ್ ಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇರೆ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ನನ್ನ ಕೂಡ ನೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಾತ್ ಕನರಾದಲ್ಲಿ 50 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಬಂದಂಥ ಒಂದು ಆಗಾದವಾದ ನೆರೆ ಬಂದು ಏಳು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಣ್ಣಿನ ಗೋಡೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪದ್ರವವಾಗಿದೆ. ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ತತ್ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ರಿಹಾಬಿಲಿಟೇಶನ್‌ಗೆ ಸಹಕಾರವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ಒಂದು ಸಾವಿರದ ನಾನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ರೋಗೀನ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಟೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಕ ವ್ಯರ್ಥವಿರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಸಾತ್ ಕನರಾ ಆ ಒಂದು ವಾತಾ ವರಣದಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಮನೆಗಳೊಡೆಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಇಷ್ಟೋ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ ಎಪ್ರಿಲ್ ಕಳೆದ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೈನಿ ಸೀಸನ್ ಶುರುವಾಗುತ್ತಿದೆ ರೇನಿ ಸೀಸನ್ ಶುರುವಾದರೆ ಅರ್ಧ, ಕಾಲು, ಮುಕ್ಕಾಲು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗಳು ನಾಶವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಭೂ ಪಂಚಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟೋ ಭೂ ಪಂಚಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವಕೀಲರು ಭೂ ಪಂಚಾಯಿ ಸದಸ್ಯರಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಫಾರಂ ನಂ. 7 ಮತ್ತು ಫಾರಂ ನಂ. 11ನ್ನು ತುಂಬಿ ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷಿಗಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ವಕೀಲರು ಈ ರೀತಿ ವಕಾಲತ್ತುನ್ನು ವಹಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ವಕೀಲರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅಂಥವರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭೂ ಪಂಚಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸದಸ್ಯರ ಕಡೆಯಿಂದ ಅವರ ಅಸೆಟ್ ಅಂಡ್ ಲಿಯಬಿಲಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಳಿ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಾವು ಒಂದು ಆದೇಶ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನರೇ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯದೊಡನೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದ ಪರಿಣಾಮ ಪ್ರತಿಂಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದ ದಪ್ಪನೆಯ ಕಾಗದವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ಬೊಂಬಾಯಿ ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಫಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತಂದು ಭೂಮಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕನ್‌ಸಲ್ಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ ಎಂದು ಮಾಡಿದರಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾಲ್‌ಕರಿಗೆ ಯಾವ ನೋಟೀಸ್‌ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭೂಮಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಭಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಫಾಗ್‌ಮೆಂಟೇ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ಜಮೀನ್ ದಾರರನ್ನು ಮಾಲ್‌ಕರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಂಥ ಫಾಗ್‌ಮೆಂಟೇ‌ಗಳನ್ನು ಬರಬಾರಿ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸು ತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ವಿಲೀನವಾದ ದಕ್ಕಣ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಾದ ಜವಾಹರಿ, ಮುಘೋಳ, ರಾಮದುರ್ಗ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರ, ಪಹಾಪುರ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಂತೆ ಕರಾರು ವಾಕ್ಯಾಳಿ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲಾತಿ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಪಡಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಏನು ಕಂದಾಯವೆಂದು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಗೇಣಿ ದಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರೆಂಟನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಂಪಸ್ ಸೇಷನ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಪಡಿ ಮಾಡಿ ವಿಲೀನವಾದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಏನು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಷ್ಟನ್ನೇ ದಾಖಲು ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾರ್ಷವದ್ದು ಮುಗಿ ಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಯು. ಟಿ. ಫರೀದ್ (ಮಂಗಳೂರು.—2) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಂಚ್ ರಿಫಾರಮ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಪೊಗ್ರಸ್‌ನೀವ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಸಮ್ಮತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಇಂಟ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಆಗಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟೇಷನ್‌ಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಈಗ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್‌ಗಳು ಫೈರ್ ಆಗಿ ದ್ದಾವೆ, ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸಾವಿರ ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಕೇವಲ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಫೈರ್ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವೂ ಸಹಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಸ್ಟೆಶನ್ ಅನಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ಏನು ಆಪಾಯಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರಾಗಿ ಆಪಾಯಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಾಂಚ್ ರಿಫಾರಮ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಂತೆ ಇದು ನೇಮಕವಾಗಬೇಕು. ಮಂಗಳೂರು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್, ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಿಂಜಿಮಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಣ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಕೂಡ, ಸಾತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್‌ನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋ ಸ್ಮರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಪೋನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳು ಬೇಗನೆ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಫೈರ್ ಮಾಡುವ ಅವಧಿ ಡಿಶಂಬರ್ 74 ಮುಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ

ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಬರಬೇಕೆಂದು ಎಂದರೆ, ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 74 ರಂದು ಫೈಲು ಮಾಡುವವರು ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಕಾಂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಡಿರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗದಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಕಾಂ ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ನಹಕರಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ನಮ್ಮ ಸಾತ್ ಕನರಾದಲ್ಲಿ ರಾಂಡ್ ರಾಡ್ಸ್, ಸ್ಕಾಂ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಕೆಲವರು ಮೈನರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ವಿಡೋಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ, 15 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವದರೂ ಕಟ್ಟಿ ಆಗಬೇಕೆಂದೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪಿದರು. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನಾನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವೆಟು ಸಿಕ್ಟರಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಮೊದಲನೇ ಕಂತಾದ 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಟರಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಬೇಸರ ಬಂತು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತೇ ಅಥವಾ ನಾಳೆಯಾದರೂ ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವೆಟು ಕೊಡುವುದಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಫೆಬ್ರವರಿ 8ನೇ ತಾರೀಖು ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಸಂಗಡ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. 24 ಜನರು ಸೈಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಗೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಸ್ವೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಒಟ್ಟು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಮಾರ್ಚ್ 8ನೇ ತಾರೀಖು ಪುನಃ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಆ ಕಡೆ ಮತ್ತು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಪುನಃ ತಹಸೀಲ್ದಾರರನ್ನು ಕಂಡು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಲೋಯರ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಫೀಸರ್ಸ್‌ನಲ್ಲ. ಅವರು ರಾಜರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಿದ್ದು, ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಾಡಿದ್ದು. ಇಂಥದ್ದು ಆಗಬಾರದು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಇರುವಂಥ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಮಹಾರಾಜರು. ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಮಾತು, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರು ಮಾಡಿದ ಅಮೃತವೆನ್ನುವಂತಿಗಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಬಾರದು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಠಿಣವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

5-00 P.M.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದವರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ನೀರು ತಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಅಥವಾ ಮೇ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದು ಕೂಡ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಸ್ವೆಟು ಕೊಟ್ಟ ಜನರಿಗೆ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ಆದ ಕಾರಣ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳು ಆಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮುಖಾಂತರ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಂಜಿನಿಯರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಬಾವಿಗಳು ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಾವಿಗಳು ಆಗುವ ಸಂಭವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಜನ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಮರದ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದೆವು. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

400 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಪ್ರಾವೀಜನ್ ಉಂಟು, ಮರೆ ಸೈಜ್ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೆವು. ಈ ಹೊತ್ತು 18 ರೂಪಾಯಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರವಿರುವ ಮಾರಕ್ಕೆ 39 ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ನೆರೆ ಕಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದು ಮನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಂಥ ದೋಷಗಳಿರುವುದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಯ್ಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಮನ್ ಎಂದು ಕಾರ್ಡ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್ ಅನ್ವಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಳಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಕೊಡಬಾರದು, ಆ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೇಳುವವರು ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡವರು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಗ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಪಾಪದವರು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಸರ ಬರುತ್ತದೆ. ನೂರು ಜನರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಎಕರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೂರು ಪರ್ಷ ವಾಯಿತು. ಹೊರದ ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ 92 ಮಂದಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟರವರೆಗೂ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಪಟ್ಟ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ನೋಡಿದರೆ ಎವರಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಪಾಪದವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾತನಾಡಲು ಆಸ್ತದ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಎರೋಧಿಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಪುನಃ ಉಚ್ಚರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಮುಜರಾಯಿ ಇನಾಂ ಜಮೀನ್ ಗೇಣಿದಾರರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭೂನುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತಂದು ಬಹಳ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸದನದ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತೂ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇದ್ದಂಥ ಗೇಣಿದಾರರು ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗುವ ಸಂಭವ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಮುಜರಾಯಿ ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳ ಗೇಣಿದಾರರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲವೆಂತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಆಂಧ್ರವರು ಹಾಸನದಲ್ಲರುವ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಏನಾದುವೋ ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಅವರು ಏನುಮಾಡಬೇಕು? ಎಲ್ಲ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕು? ಆದಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಹತ್ತಿರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 27ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೂ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ, ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಫಾರಂ ನಂಬರ್ 11ರಲ್ಲಿ ಏನು ಡೆಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅದರಂತೆ ಇವರಿಂದಲೂ ಹಾಕಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಜನರ ಭವಿಷ್ಯ ಎಂದರೆ ಅವರೇ ಮಾಲೀಕರು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಅದು ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಸಾಹುಕಾರ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲು ಮುಜರಾಯಿ ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳ ಗೇಣಿದಾರರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೇ ಒಳಪಟ್ಟ ಮಾಜಿ ಗೇಣಿದಾರನ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು 12 ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಇದೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಆದೀತು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಒಳಗಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ನಾನು ಸಹ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಈ ಭೂಟ್ಟಿಬ್ಬುನರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಒಂದು ತಕರಾರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಸಹ 30 ನಿಮಿಷ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 1 ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಲು ಎಷ್ಟು ಸಮಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಅರ್ಜಿಗಳು ಆಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಟಿಬ್ಬುನರ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಲ್ಮಂಕರ್ ಅವರು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗೇಣಿದಾರರು ಮತ್ತು ಮಾಜಿ ಜಮೀನುದಾರರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡ ಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರ ಭವಿಷ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾಜಿ ಜಮೀನುದಾರರ ಭವಿಷ್ಯ ಜಾಗೃತೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತುತ್ತು ಊಟ ಮಾಡಲು ಆವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳವೂ ಸಹ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಜಮೀನಿನ ಬೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಗೇಣಿದಾರರ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಖತೆಯಾದರೆ ಅವರು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಪಹಣಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಗೇಣಿದಾರರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 89 ಜನ ಗೇಣಿದಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆಮಠ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ 3-4 ಸಲ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರೇನೂ ಕೂಲಿಗಾರರಲ್ಲ; ಆದರೂ ಸಹ ಇವರಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿ ಮಾಲೀಕರು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಸೇರಲು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಇವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಯಾವ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಸಹ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಹಣಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಭೂಮಿಧಾರಣಾ ಶಾಸನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ನನ್ನ ರೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 2300 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಹಂಚಿ ಉಳಿದವನ್ನು ಬೇಸಾಯ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀ ವಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಛಾರಂನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯೋಜನ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳು ಏನೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಹಣಿ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂಥ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನವರೇ ಆದ ಒಬ್ಬರು ಇಂಥಾ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮೇಲುಗಡೆ ಕುಳಿದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ರೀತಿ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಬಾರದು ;

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೆ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಲೀಮಾನ್ ಶೀರಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಇಲ್ಲ; ಅವರೇ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಜನರು ಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಈಗ ಯಾರೂ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಪ್ರಮುಖ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭೂಮಿಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ತಾ : 1-3-1974ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಭೂಮಾಲೀಕರು ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಗೇಣಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ರೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವರನ್ನು ಬುಣಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳ ಫೈಕಿ ಕೆಲವು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳು ಕಟ್ಟಿರೀತಿಯಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು (ಅದರ ನಂ. ಎಂ. ವೈ. ಸಿ. 3787) ತಮ್ಮ ಅಳಿಯನ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜಮೀನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಫಲನ್ನು ಕೊಯಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಗೇಣಿದಾರರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸದಸ್ಯರು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ ನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಶಾಸಕರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವರೇನಾದರೂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಆಕ್ರಮಣಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಹೆಗರೆ (ಚಿಕ್ಕೋಡಿ).—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದ ಮುಂದಿಟ್ಟ ರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಏಕೆ ಇಡೀ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆ ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ. ಇದು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದೇನೆಂದು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ದಾಗಿದ್ದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಸುಖ; ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಾಯಿನ ಜನರ ಗೋಳು ಹೇಳತೀರದಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ವಿಶ್ರವಾದ ಮಾನ್ಯ ಬುಕಾರ್‌ವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲರೂ ತೋಟ ತಳವಾರರು, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಾಯಿನ ಜನರಿಗೆ ಗೇಳಿದಂತಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇದು ತ್ಯಾಸದಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಏನು ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲ; ಮಗನ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲ. ಈವರೆಗೆ ಜಜ್ಜಿನ ಹೆಸರೇ ಅದೆ, ಯಾರು ಹಣ ಇದ್ದು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ, ಹಣವಿಲ್ಲದವರು ಹೇಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಅದಾದರಿಂದ, ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರ ಇಲ್ಲದ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರ ಇಲ್ಲದ ಈ ಭೂ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆ ದೇಶದ ಜನತೆ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವಾನಿತ್ಯವಾದಂಥ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಒಂದು ಭೂಶಾಸನ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಇಲ್ಲದೆ, ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ, ಅಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸ್ವತ್ತೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಕೇವಲ ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಡ ಜನತೆ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ಹಿಡಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ತನ್ಮೂಲಕ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇದರ ಸದುದ್ದೇಶ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೂ, ತಾವು ಇವನ್ನು ಘಾತಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಕಾನೂನು. ಆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅಸ್ತಿವಂತರ ದನಗಳು ಮೇಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1966 ರ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ರೂಲ್ಸ್‌ನ (97) ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ Government land shall be set apart for free pasturage for each village at the rate of 12 hectares for every 100 heads of cattle. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ 100 ದನಗಳಿಗೆ 30 ಎಕರೆ ಪ್ರೀಪಾಶ್ಚರ್ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸರಕಾರದ ಜಮೀನು ಇದೆಯೋ; ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರೀಪಾಶ್ಚರ್ ಸಲುವಾಗಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ; ಕೆಲವೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ; 100 ದನಗಳಿಗೆ 30 ಎಕರೆ ಎಂದು ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ; ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ; ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದದ್ದು; ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ, ಅಸ್ತಿವಂತರೊಡನೆ ಶಾಮೀಲರಾಗಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರೀಪಾಶ್ಚರ್ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ದನಗಳಿಗೂ ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಕೆಲವು ಸಂಘದವರು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಜಮೀನುಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತಿರುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಜಮೀನುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅಸ್ತಿವಂತರು, ಭೂ ಒಡೆಯರು ಸೇರಿ ಆಕಳುಗಳ ಸಂಘವೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆ ಸಂಘದ ಆಕಳುಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಉತ್ತಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ದನಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸಿ, ಆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಇಂತಹ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ದನಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜಮೀನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭೂ ಒಡೆಯರು, ಅಸ್ತಿವಂತರು, ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಮೊದಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ಬಡತನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ; ಇದೇ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೂ ಆಗಿದೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ರೊಟ್ಟಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರೀಪಾಶ್ಚರ್ ಜಮೀನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಸ್ತಿವಂತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಬಡವರು ಕೂಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಮಾಜವಾದ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಡವನ ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಸ್ತಿವಂತರ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಯಿದೆ-ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು; ಯಾರು ಈ ಪ್ರೀಪಾಶ್ಚರ್ ರ್ಯಾಂಡನ್ನು ದನಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಡವ, ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಸದರಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾರು ಭೂಹೀನರಾದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದೆ. ಇನಾಂ ಅಲಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್‌ಫೀರಿಯರ್ ಎರೇಜ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು; ಈ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳೆದ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ, ರೆಕಾರ್ಡ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲ; ಇನ್ನು ಅದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾಯಿತು; ಇನ್ನೂ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಮಗನ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು? ಕಂದಾಯ ಇರಾಣಿ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆದುದರಿಂದ, ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ನಾನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳು ಮೇಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏನು ಜಮೀನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯತಿ

ಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಿವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಇಂತಹ ಜಮೀನ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಯಾರು ಭೂಹೀನರಿದ್ದಾರೆ; ಯಾರು ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ; ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡ ಅವರು ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಕೆಳ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಭೀಕರ ಕ್ಷಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಅದೇ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಈ ದಿನದ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ಪರ್ಷ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ 2-3 ತಿಂಗಳು ಮಳೆ ಆಗದೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಳೆಯಲಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೋಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಹಿಂಗಾರಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರು ಕೂಡ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು-ಮೂರು ಬಾರಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಾನು ಬುದ್ದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ನಿಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ತಕ್ಷಣ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವರದಿಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಕಂಡು ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅಲ್ಲೇನಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಳ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತಿನ ಸಂಜೆಯಂಕರವೇ ಡಿಜಿಟಲೈಸ್ಡ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಟ್ರಾಂಕ್ ಕಾರ್ ಮಾಡಿ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಈಗ ಸುಮಾರು 200 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ. 100-110 ಅಡಿ ಆಳ ತೆಗೆದರೂ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿವೆ. ನೂರಾರು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನರು ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ತರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಜಾಂಶ ತಿಳಿಸದುದಕ್ಕೊಂದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸದೇ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅನ್‌ರಾಯ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಜನ, ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನ ಇಷ್ಟೊಂದು ದಿವಸ ಇಷ್ಟೊಂದು ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಜನರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾರಾಯಣ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮನ ನೋಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿದು ಅನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮನ್ನೋಭಾವ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಅನ್‌ರಾಯ್ಡ್ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರನ್ನು ವಿಷಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇಷ್ಟೊಂದು ದಿವಸ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಫೋಟೋ ಸಹಿತ ಬಂದಿದೆ, ದಯಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂಪೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು

ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕ್ಯಾಂಟೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಬ್ದ ಇವರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾಹುತ ನೋಡಿ, ಮನನೊಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ಯಾರು ಜನಗಳ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಒಂದೆಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಪಡೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆಮೋ ಅವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ನಿರ್ದಯಿಗಳಿಗೆ, ಕಲ್ಲೆಸೆತ ಕಟ್ಟುವಾಗಲಿವೆ ನನಗೆ ಬಂದಿತು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕು ಇಂತಹ, ನೀರಿಗಾಗಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೆ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮೈಲಿಗಟ್ಟಿ ಹೋಗಿ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ರಾತ್ರಿ 10-11 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿರಮನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀರು ದಿಮಕೊಂಡು ಬರುವವರ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ನೀರು ತರುವವರಿಗೆ ಅವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಾವು ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೆ ಬದಕುತ್ವಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎರಡನೇ ಟೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇವರು ಆಳುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನನೊಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರಿಗೆ ಕಾನ್‌ಸನ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಗಮನವಿದ್ದರೆ, ತಕ್ಷಣ ವರಿಫೈ ಮಾಡಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಾತ್ರವಾದ ಒಂದು ಪರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಲೇವಿ ವೀಕಾರ, ಈಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಯೋ ಅವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕರ್ಮಕಾಂಡ. ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ದೇವರ ಕರಣಿಯಿಂದ ನೀರು ಬಂದು ಬೆಳೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಆಗಲೇ ಲೇವಿ ನೋಟೀಸ್. ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೇವಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಆಗ ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ ಹೋದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೆಳೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರು ಎಷ್ಟೋ ಸಾಕಾರ ಜನರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅನಂತರ ಅನಿಸ್ಟಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಇವರು ಇಬ್ಬರು ಸೇರಿ, ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವುದು. ಒಬ್ಬ ಅನಿಸ್ಟಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಅಪರೀಕ್ಷಿತ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಜೀವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜಾಗರಣೆ ಇಷ್ಟಯ ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಆಗ ಅವರು ಕಂನಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನೀವು ಲೇವಿ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಡ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ವರ್ತನೆ ಎಷ್ಟರವುಳ್ಳದ್ದೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಪವು ವರೆಗೂ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ, ಉದ್ದೇಶ ಏನು, 5 ಕ್ಯಾಂಟೋನ್ ಭತ್ತ ಅಥವಾ ಎಂದರೆ, ಆಗಲೇ ಲೇವಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಎರಡು ಕ್ಯಾಂಟೋನ್ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಮೂರು ಕ್ಯಾಂಟೋನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಕ್ಯಾಂಟೋನ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೊಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ತಾತ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿ ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಹೊರತು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸರ್ವಧಾನ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಇದನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಕೇಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲ ಎಲ್ಲಾ ವರದಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಬಾಕಿ ದುಡ್ಡು ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲೇವಿ ತೆರಿಕೆ ಕೊಡುವೇ ಹೋದರೆ ಪೂಲಿಸ್ ಸ್ಪೇಷನ್ ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಏನು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ 5 ಕ್ಷಾಟಾರ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಮೂರು ಕ್ಷಾಟಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ಕ್ಷಾಟಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಾಕುವವಗೆ the payment will not be made. I will quote an incident in my own constituency, a ryot went to the doors of the Phasilar, ಅವನ ಮಗನನ್ನು ಅಸ್ತತ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅವನು ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೇಳಿ ಬಂದಿರುವನು. 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈತ ಮಾಸ್ತಿ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದ ಬಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು, ಅವನು ರವಿ ಪಣವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಉಳಿತ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿರುವ ಭತ್ತವನ್ನು ತಂದು ಹಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನೀನು ಕಂದಾಯ. ವಾಗ್ದರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರ ಕೈ ಹಾಕಿ ಅವನನ್ನು ತಿರಸ್ಕೃತ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಉಗ್ರಾಸರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಗವಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪದ್ಧತಿಯೇ. ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಈ ವಿರೇಚಿ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಂದು ಮೊದಲು ಕರ್ನಾಟಕ, ಬಹುಶಃ ಇವರು ಅರಸ ಪಾಕವನ್ನು ಮುಸುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವಿಸ್ಮಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉನ್ನತ ಅರಸ ಪಾಕ ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಸುರುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಎರಡು ಪರ್ಸನಾಟ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರುವರು ಇವರ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಬಡ ರೈತರು ಇವರ ಅರಸ ನೋಡುವ ವಸ್ತುವು ವಸ್ತು ನಿಲುವು ಇರುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾಸ್ತಿ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಆ ಪರಿಣತಿ ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ರೀತಿ ವತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕು. ಅವರ ಒಬ್ಬರ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅವರು ಒಬ್ಬರ ಹಳ್ಳಿಗಲ್ಲ, ತಾಂತ್ರಿಕಗಳಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ಒಬ್ಬರ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ, ವರನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಳೆ ಕೊಡುವ ಜನ ಬಾಸು ವರ್ಷ ಮಾಳೆ ಹೋದರೆ ಹೀಗೆ ಅದ ತ್ವರಿ. ಹೀಗೆ ಆಶೀಶದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಎನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಧನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ವಿರೇಚಿ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಪಹಣಿ ಬರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಒಂದು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ, ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳು ಇಲ್ಲ, ಕಿವಿ ಇಲ್ಲ, ಕುರುಡು, ಕಿವಡು. ಅದರಿಂದ ಎತ್ತರವಾದ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೆ ಕಿವುಡು ಕುರುಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಬಂದಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವೇಗೌಡರು ಹೋರಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ವಿರೇಚಿ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವುದೇ, ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಕಂಬ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ವರಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿರೇಚಿ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ಸ್ಪಾಂಪ್ ಹೇಪರ್ ಆಧಾರ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಾಲ್ಕನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಪಾಂಪ್ ಹೇಪರ್ ಬಾಲ್ಕನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಸ್ಪಾಂಪ್ ಹೇಪರ್ ಬಾಲ್ಕನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಇವತ್ತೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಮನೆ ಬೀದಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಒಂದಕ್ಕೊಂದರಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಹೋದ ಕಡೆ ಅರಿಯುರ್ಸ್ ರೋನ್ ರಿಕವರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಸಬಾರದೆ. ನೀವು ಆಹಾರ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಹೋಗಿ ಅರಿಯುರ್ಸ್ ಕೊಡದೇ ಇರುವವರನ್ನು ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಕಳೆದು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದ್ದದನ್ನು ಮಾರಿಬಿಟ್ಟು ಇವತ್ತು ಬಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. 7-8 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೋದನಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೆ. ಅವರು ಅಂಥ ನಿರ್ದರ್ಶನ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri H. D. DEVEGOWDA.— This matter was raised even in the Public Account Committee and the Officers said including penal interest it works out to 15 per cent. But according to me it comes to about 18 per cent. We are seriously considering that.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.— 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಅಮೇರೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ಟೆಪ್ ಹೆಡ್ ಕಡಿಮೆ 22-23 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರೆಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಬೆಳೆ ಹೋಗಿ ಅವನು ಅರಿಯುರ್ಸ್ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಅವನನ್ನೇ ಹರಾಜು ಹಾಕಿದರೂ ಸಾಲ ತೀರು ವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 8 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೋದ ಸಲ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ, ಅದೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಖಂಡಿತ ಉಂಟು, ಅದನ್ನು ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಆರಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 4-4 ಎಕರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಉತ್ತು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾರೋ ಉತ್ತುಕೊಂಡರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಏಕೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಮ್ಮದು 4 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಕದವರೂ ಒಂದೇ ಸರ್ವೆ ನಂಬರು. ಒಂದೇ ಊರು, ಒಂದೇ ಸರ್ವೆ ನಂಬರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ 6000ಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಇನ್ನರ್ಧ 2000ಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಏಕೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದವರಿಗೆ 6000, ನೋಡಿ ಕೊಂಡವರಿಗೆ 2000.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.— ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿಸಿ. ರಾ್ಯಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಚೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 8 ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬಳು ವಿದೇಶಿ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಆಕೆಗೆ 2—3 ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಗಂಡ ತೀರಿಕೊಂಡ. ಎರಡು ಎಕರೆಯನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ, ಮಾಲೀಕರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಕಾಂಪನಸ್‌ನೇ ಇದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಆರ್ಡರ್ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ವಿಷ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಳುತ್ತಾ ಕೇಳಿದಳು ಆಕೆ. ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿ ಗಾದರೂ ಕನಿಕರವಿಲ್ಲವೇ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ 2—3 ಪಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಕಾಂಪನಸ್‌ನೇ ಇದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಕೆ 2 ಗಂಜಿ ಇದ್ದಳು, ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಅತ್ತಳು, ಅಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯಾದರೂ ಕೊಡಿಸಿ, ಇದ್ದದ್ದೇ ಹೋದರೆ ಕಾಂಪನಸ್‌ನೇ ಅದರೂ ಒಂದೇ ಅಮಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿ. ಇದ್ದಷ್ಟು 4 ದಿವಸ ಗಂಜಿ ಹೊಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಮೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವಕ್ಕೆ ವಯಸ್ಸು ಇನ್ನು 6—7—8 ವರ್ಷ. ಮಕ್ಕಳು ಕೈಯಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ 2—3 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಕರುಳು ಕಿತ್ತುಬರುವ

ಹಾಗೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ನಾಗೆ ವಿಷವಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅತ್ಯಲ್ಪ, ನಾನೇಕೆ ಆ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ ಎನಗೆ ಕುಕರ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಇಲ್ಲವೇ, ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಇಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೋ, ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕಣ್ಣೀರು ಈ ರೀತಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 4 ಕೋಟಿ, 5 ಕೋಟಿ, 6 ಕೋಟಿ ಆಗಬಹುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಾಳಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಅಕೆಯ ಗಂಡ ಇದ್ದಾಗ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಟಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳ ಗಂಡ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅಕೆ, ಅಕೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಬೀದಿ ಬಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ನಾವು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ, ಆಗ ನಮ್ಮ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಟಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪಾಪಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತಾವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸಿ. ತಾವು ರಿಪ್ಪೆ ಹೇಳುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಡೆಪುಟಿಗಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ, ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಧಿಲ್ಲ, ಶಕ್ತಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜನ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಬೆಳೆದು ಉಳಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದ ಉಳಿಕೆ. ಅವರು ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವ ನರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾದಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಈಗ ನಿಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಜಗಳ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ನೀವು ರೈತರ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಆವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಸೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಬಡ್ಡಿನೆರಾಡರೂ ವಿಧವೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮರಾಜ ನಗರ).— ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾಗವುವನ್ನು ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರುಗಳಿಗೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎಂದರೆ 1974ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹುಣಸೂರು, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೆಳೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ಮಳೆಬಾರದೇನೇ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಣಸೂರು, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ, ಜೋಳ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ನಂಜನಗುಡು, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಮೈಸೂರು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮಗೆ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಬೆಳೆ ಸುಮಾರು 14 ಅಣಿ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಕೆರೆಯ ಅಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಳೆಯ ಅಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಅಕ್ಕೋಬರ್ ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕೊನೆ ಮಳೆ ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನನಗಂತೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕಂಥ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ 1974ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಂದ

ಕಷ್ಟವೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3 ಜನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಇದರಿಂದಾಗಿ 3 ಜನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಣಸೂರು, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ವೇಲೆ ಬಾಕಿ ಗಂಧ್ಯಪೇಟೆ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೂ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು 10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾರಿಯಾದ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೆ ಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಕಳೆದ 15 ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ಸಂಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸುಮಾರು 4 ಫುಟ್ ಮೈಲಿ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೈಲಿ, ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಮೈಲಿಯಿಂದಲೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡುನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ನ್ನು ಮಿಸ್ಟೇರ್ ಮಾಡಿ ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಹೊಸ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಅದರ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯೂಲಾರನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ರಾದರನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಆದಾಗ ಇವರ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಬರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ಗೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ತಾವು ಬೋರ್‌ವರ್‌ನೋ, ಒಪನ್ ವೆಲ್ಲನೋ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಶನಲ್ ರೂರಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸಿ. ದಯಮಾಡಿ, ಈ 3 ಲಾಂಚ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ರೋ, ಅಥವಾ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಂದಲೋ ಮೊದಲು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿ ಪತ್ತೆ ಹಿಡಿದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟೀಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಟಿ.ಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬೋ ಸಾರಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ, 2 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ, 3 ಹೊಂದು ಸಾರಿ 6 ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕರೆದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರೊಸೆಸ್ ಮಾಡಿ ಆನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರವರ ಲೆವೆಲ್‌ನವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಳೆದ ಮಿಲಿಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೇಸಸ್‌ನ್ನು ಲೆಫಾರಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸಸ್‌ಗೆ ಸಂಚೂರಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ತಹಶೀಲ್ದಾರರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಂದ ತಪ್ಪಿತರಾದಂಥ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕೇಸಸ್ ಆಗಿದೆ ? ಎಷ್ಟು ಕೇಸಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ತುಂಬಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಿತರಾದಂಥ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರೊಂದಿಗೆ, ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಂದ, ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ, ಬಾಕಿ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೇಸಸ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಡ್ಡಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಆಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರದ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಮುನ್ನಿಗೆ ತಪ್ಪಿತರವಾಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಷಯದ ಹಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸೆನ್ಸಿವೇಶನ್ ಬಹಳ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬದಲಿಗೆ ಆಹಾರ ಪುರೈಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ನಗೊಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಏನೂ ಆತಂಕ ಪಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ, ವಸತಿಗಳು ಕಾಲಾ ಭಾಗ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರವರ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜೋಳ, ಭತ್ತ, ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಯಾಗಿ ಕೆ(ಬರಣಿ) ಮಾಡದೆ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಕರುಳುವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ.

6-00 P.M.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಆದರಲ್ಲೇನೂ ಸಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನಿರಾವರಿಯೊಳಗಿನವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಬ್ಬಿ, ತಾರಕಾ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಒಂದೊಂದು ತಾರ್ಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷದಿಂದ, ಎಂಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 7-8 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬೇಗ ಪೂರೈಸಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂಜೂರಾಗಿ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಗದೆ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಟೆಬರ್ ಅಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಬಂಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು, ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮ ಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನೀವು ನಮಗೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನಿರಾವರಿ ಹಾಗೂ ನಾಲೆ ತೋಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾದರೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಪೂರೈಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ; ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರನಿಧಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾನೇ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಗೇಣಿದಾರರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀದ್ದಾರರು, ಬದಲಿಗೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದವರು ಆಯಾಯಾ ತಹಶೀಲ್ದಾರರುಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಗಳು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 5-6 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ನನಗೆ ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ಪರಿಣಾಮ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ, ಅವರ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಹದರಿಸಿ, ಬೆದರಿಸಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸೆನ್ಸಿವೇಶನ್‌ಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ದಯೆ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಹೋಗುವುದು ಸಾಧುವು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ನಂತರವಾರನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಡಿವ್ಯಾಂಡನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು

ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ತಾವು ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೊಡುವಂತೆ, ಬಹುಶಃ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರಂ ನಿಂದರಾಗಲೀ, ಕರಕ್ಷೀವ್ ಫಾರಂ ನಿಂದರಾಗಲೀ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಜನಗಳಿಗೆ ಬಂಕ್ರೂಜರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರೆವೆರ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ; ಆದರಿಂದ ಬಡವರು ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ರೈಟ್ ಕೊಡುವಾಗ, ಅನೇಕ ಜನ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ರೈಟ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಕಂಪನೇಷನ್ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕಂಪನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಕಂಪನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಇದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾನೆ, ಆ ದುರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿವಾದವಂತರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿವಾದವಂತರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್‌ರನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವಾದವಂತರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ವಿವಾದವಂತರ ಕಡೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ವಸತಿ ಹೀನರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜ ನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ ಹೊಡೆದಾಗ ಪಕ್ಕದ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಯಳಂದೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ತಂದಮ್ಮ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಮಗೂ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಎರೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅನೇಕ ಎರೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ, ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವರಿಂದ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೀ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೆ ಇದೆ, ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಜರಾಯಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುಜರಾಯಿ ರಿಜಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಚಾರ್ಜಬರ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ, ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ವರ್ಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಾಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾಕರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿಕ್ಷನ್ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 25 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ, ಈ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನಂಜನಗೂಡಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡುವಾಗ, ಮಂಗಳಾರತಿ ತಟ್ಟೆಗೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅರ್ಚಕರು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ತಾವೇ ಒಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀವರ ಮಾಡಿರುವ ಸಲಹೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ, ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯೋಗ ಆಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾಕಿರವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ

ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ 60 ಭಾಗ 40 ಭಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಾದರೂ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದ ಕಡೆ, ಬಡ ಜನರು ಗಲೀಜಿನಲ್ಲಿ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜಾ ಕೇಳಿದರೆ, ನಾವು 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ರಾ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕರೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ : ತಾವು ಕೊಟ್ಟು ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ, ಬಹುಭಾಗದ ರಾ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ, ಆ ಹಣ ಬಂದರೆ ತಾನೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕರಿಯಾದ ಉಪಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಆಗಲೇ ಎಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು ವೈಸ್ ನಲ್ಲಿ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಲಂಚರಾಶುವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಯಾ ರಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಪೀಜ್ ಹಾಕಿ, ಲಂಚ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಫೀಜನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಹಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಎರೇಡ್ ಆಫೀಸ್ ಆಬಾಲಿಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪಟೇಲ, ಶ್ಯಾನುಬೋಗರಿಗೆ ಕಂಪೋಜಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಬಡ ಜನಗಳನ್ನು ದುಡಿಸಿ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಟೇಲರು ಮತ್ತು ಶಾನುಬೋಗರು ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಫೀಜ್‌ಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಾಭ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ವೇತ ಇತ್ತು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕಂಪೋಜಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಡಪಾಯಿಗಳಾದ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ರಾ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾ್ಯಾಂಡನ್ನು ಅಕ್ಟಿವೈಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಅಕ್ಟಿವೈಟ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಪಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ ನವರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 1 ರಕ್ತ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬಾರದು. ಜನಗಳು ಲಂಚರಾಶುವತ್ತುಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಬುದ್ಧಿ ಬೇಕಾದರೆ ಬಂದು ನೋಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಊರು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟಿವೈಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಜಾಗು ನೆಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹದ್ದು ಆಗಬಾರದು. ಇಂತಹ ಜಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ (ನಕರೇಶಪುರ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿಗಾಡರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೈಕೂರ್ತು ವರ್ತಮಾನ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ರಾ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ರಾ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಡಿಕ್ಟರೇಷನ್‌ನ್ನು ಗೇಣಿ ದಾರರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನುದಾರರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಗಟ್ಟಿರೂ ಆರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಒಂದು ಆರ್ಜಿಯನ್ನು ಫೈಸಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಟಿಗಳವರು ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಫೀನಿಸ್ ಅಫೈನ್‌ನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಕೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಭಾದಕ ಆಗದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಕಾಂಪ್ರಮೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ವೈಷಮ್ಯ ಬಂದು ದೈವಶಾಸನಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಶಮನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಬಳಿ ಇಲ್ಲದೆ

ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಯಂಟ್ ಮೇವೋ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅನಕೌಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರ, ರ್ಯಾಂಡರಾರ್ ಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಪರಾವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಇಬ್ಬರೂ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಫೈಮವಾಗುತ್ತದೆ. ದೈವಾನಾಯಕ ನಿಂತಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಎಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ರ್ಯಾಂಡರಿಫಾರುಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿನಯ್ಯ ರಬೇಕ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ಸರ್ಕಾರ ನಾಕರರ ಸಂಘ ಇದೆ. ಅವರ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಟಿ.ಎ ; ಡಿ.ಎ.ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಕೂಲಿಗಾರರು (Labourers) ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಟೆಲ್ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮತ್ತು ಕ್ಷಾರಿಕರು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮುಗ್ಧ ರೈತರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಏನು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಇನಿಷಿಯೇಟಿವ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ರೈತರು ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ. — ಕೃಷಿಕ ಸಮಾಜ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರದೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ. — ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಘ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನಿಷಿಯೇಟಿವ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರವೆ ಅಥವಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಜನರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಗೌರವ ಅಡ್ಡೆಸ್ ಮೆಂಟ್ ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವೈಸರೂ ಹಾಸನ ಡಿಪ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಬಾರವೆ ಅಥವಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹು ಮುಖವಾಗಿ ಹೋದ ವರ್ಷದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೆಂದರೆ ಮರನಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಳೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ; ಅದರ ಹೋದ ವರ್ಷ ಮರನಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗದೆ ಬೇರೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಗಳು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಹೋದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇತ್ತು ಎಂದು ಅನೇಕ ಜನ ರೈತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಂಕೌಂಟಿಂಗ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಪಾತ್ರ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಏನಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ. ಪುಡ್ ರಿಲೀಫ್ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅದೇ ರೀತಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಅರಸೀಕಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡಿ ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ಬಡಪಾಯಿಗಳ ಭೃತದ ಗಡೆಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋದವು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದರೂ ಇನ್ನೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. 100 ರಿಂದ 200 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಒಳ ಹಾಕತಕ್ಕ ಒಂದು ಮೆದ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು

ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಒಂದಾ ನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದರ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಾದ ರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಇರಾಖೆ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ನಂಪರ್ಕ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಇರಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Election of members to the Senate of Mysore University Results

(Announcement)

MADAM SPEAKER.—There is an announcement to make:

“In connection with the election to the Senate of the Mysore University, as the number of nominations is equal to the number of members to be elected, the following members are declared elected :—

Sriyuths :

- R. Chikkiah
- M. Mallappa
- G.K. Subbiah
- K. Subramanya Gowda
- Konandur Lingappa
- K. Madegowda

There will be two sessions tomorrow, one from 9 A. M. to 1 P. M. and another from 2 P. M. to 6 P. M. There will be no question hour

The House will now stand adjourned to meet tomorrow at 9 A. M.

The House adjourned at Twenty minutes past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Tuesday, the 18th March 1975.